

Työllisyystiistai 4.6.2019

@Työllisyystiistai

Työllisyydenhoidon työkaluja

- klo 10:00 Julkisten hankintojen potentiaali strategisena työkaluna
Työmarkkinaneuvos **Kimmo Ruth**, Työ- ja elinkeinoministeriö
- klo 10:20 Kommenttipuheenvuoro
Johtava lakimies **Katariina Huikko**, Kuntaliitto
- klo 10:35 Tekoälyn kehittämisen ja robotisaation vaikutukset työllisyyteen
tutkimustiedon valossa
Tutkija **Merja Kauhanen**, Palkansaajien tutkimuslaitos

Miten 75 %:n työllisyysaste saavutetaan?

- klo 11:00 Johdatus aiheeseen
Neuvotteleva virkamies **Pekka Tiainen**, Työ- ja elinkeinoministeriö
- klo 11:10 Studiossa aiheesta ovat keskustelemassa kansanedustajat **Heli Järvinen** (vihr), **Arto Satonen** (kok) ja **Sakari Puisto** (PS), työllisyysjohtaja **Regina Saari** (Tampereen kaupunki), työllisyyspalvelujen johtaja **Timo Saari** (Vantaan kaupunki) sekä neuvotteleva virkamies **Pekka Tiainen** (Työ- ja elinkeinoministeriö). Keskustelun juontavat Kuntaliiton apulaisjohtaja **Reijo Vuorento** sekä kehittämisspäällikkö **Erja Lindberg**.
- klo 12:00 Lähetys päättyy

Julkisten hankintojen potentiaali strategisena työkaluna

Työllisyystiistai 4.6.2018

Työmarkkinaneuvos Kimmo Ruth, Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hallituksen tavoitteena on, että julkisiin hankintoihin asetetaan ehto sosiaalisesta työllistämisestä

- Työllistämisehdon soveltaminen julkisissa hankinnoissa on markkinoihin perustuva keino, jota kunnat ja valtio voivat hyödyntää yhteisten yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Linjauksen taustalla selvityshenkilöiden Tuija Oivo ja Raija Kerätär ehdotukset
- Kokeilu- ja kehittämistyötä tehty Hankinnoista duunia (Handu) – hankkeessa
- Meneillään on Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla –hanke (THL)
- Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisema opas (2017) sosiaalisista näkökohdista julkisissa hankinnoissa.
- Hankinta-Suomi –yhteistyöfoorumi kehittää julkisten hankintojen strategista vaikuttavuutta

Toimintamallin laajamittaisen käytön edellytyksiä

- Strategia ja poliittinen tuki
- Toimiva ja tavoitteellinen yhteistyö hankintayksikön, TE-palvelujen (tai kunnan työllisyyspalvelujen) ja palveluita toimittavien yritysten välillä
- Toiminnan resurssointi (fasilitaattori tms.)
- Tieto hyvistä toimintamalleista
- Avoin markkinavuoropuhelu
- Hankinnan kriteerit täyttävän työvoiman saatavuus ja tarpeelliset asiakasohjaus- ja tukipalvelut (mm. työnvälitys ja palkkatuki)

Miksi kannattaa työllistää hankintojen yhteydessä?

- Positiiviset vaikutukset kuntatalouteen (selvitys, Mikko Kesä oy)
- Markkinoiden hyödyntäminen työllisyyden edistämiseksi
- Ei vaikuta hankintahintaan
- Organisaation laajempien tavoitteiden toteuttaminen käytännössä (mm. vastuullisuus, syrjäytymisen ehkäisy, hyvinvoinnin lisääminen, osallisuuden edistäminen, tms.)
- Keino toteuttaa yhteiskuntavastuuta
- Ratkaisu työvoiman saatavuusongelmiin

Julkisten hankintojen potentiaali strategisena työkaluna - kommenttipuheenvuoro

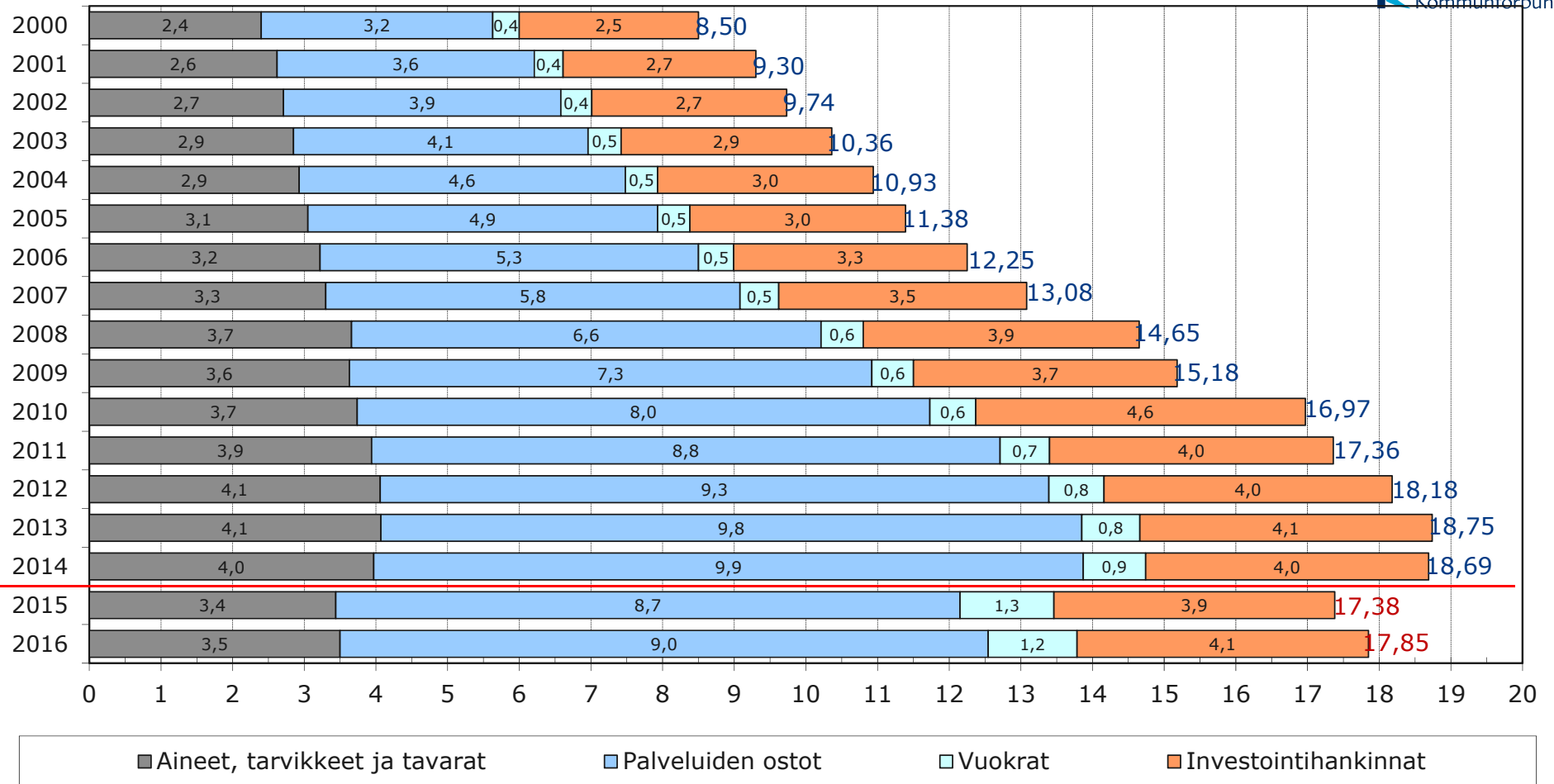
Kokemuksia kunnista

Työllisyystiistai 4.6.2019

Johtava lakimies Katariina Huikko
[@katariinahuikko](#)

4.6.2019

Kuntien ja kuntayhtymien ulkoiset hankinnat vuosina 2000-2016, mrd. €

Tilastouudistuksen sekä liikelaitosten yhtiöittämisen takia vuodet 2015 ja 2016 eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa

Sosiaalinen kriteeri - työllistäminen

- Tarkoituksena heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistäminen, oppisopimus tai työkokeilu
- Tarkoituksena on auttaa työelämäään henkilöitä jotka eivät normaaleja työllistymisreittejä pitkin työllisty

Vaatus vai vertailukriteeri?

Työllistämisehto vaatimuksena

- 98 § (EU) Hankintasopimuksen erityisehdot
- Hankintayksikkö voi asettaa hankintasopimuksen toteuttamiselle erityisehtoja edellytyksenä että liittyvät hankinnan kohteeseen (94 § EU) Ehdot voivat liittyä hankinnan taloudellisiin tai **sosiaalisiin** taikka innovaatio-, ympäristö- ja **työllisyysnäkökohtiin**.
- Hankintasopimuksen erityisehdoista on ilmoitettava hankintailmoituksessa, neuvottelukutsussa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa.

Ehto vertailukriteerinä

- 93 § (EU) Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta
- Hankintayksikkö voi asettaa hinta-laatusuhteen vertailuperusteita, jotka liittyvät laadullisiin, yhteiskunnallisiin, ympäristö- tai **sosiaalisiin näkökohtiin** tai innovatiivisiin ominaisuuksiin.

Ehto vaatimuksena ja vertailukriteerinä

- Vähimmäisvaatimus ja vertailukriteeri eivät saa olla päällekkäiset
- Vertailukriteerinä voidaan käyttää vähimmäisvaatimuksen ylittävää kriteeriä
- Vähimmäisvaatimuksena: Tarjoaja sitoutuu työllistämään kaksi (2) henkilöä kuudeksi kuukaudeksi + Vertailukriteerinä: Tarjoaja saa kolme lisäpistettä sitoutumalla työllistämään kolmannen henkilön

Hankinnan varaaminen työkeskuksille – oma erityistilanteensa (24 §)

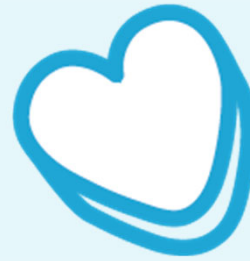
- Hankintalaki antaa mahdollisuuden hankintojen varaamisesta työkeskuksille ja sosiaalisille yrityksille
- Vähintään 30 prosenttia työkeskuksen tai sosiaalisen yrityksen työntekijöistä tulee olla vammaisia tai muita heikommassa asemassa olevia henkilöitä
- Sosiaalisen yrityksen tulee olla merkitty työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämään sosiaalisten yritysten rekisteriin

Työllistämisehdon käyttö – usein kysyttyä

- Voiko PK-yrityksiä kohdella eri tavalla?
- Mistä työntekijä löydetään?
- Voiko työllistää vain oman kunnan alueelta?
- Tuleeko työllistyä juuri hankinnan kohteeseen?
- Työntekijän varmentaminen?
- Suhde yt-tilanteisiin?
- Voidaanko ehdolle asettaa sanktioita?
- Saman työntekijän käyttäminen useassa kohteessa?
- Työntekijä ei ole soveltuva?

Keskeinen palaute työllistämisehdon käyttämisessä

**Positiivinen kokemus
vaikutusten osalta,
kiinnostus leviää
muihinkin kuntiin**

**Mahdollisuudet
käyttää monissa eri
hankintasopimus-
kokonaisuuksissa**

**YHTEISTYÖ
TOIMIALOJEN
KESKEN &
RESURSSIT!!!**

Mitä meneillään?

KEINO kehittäjäryhmä:

<https://www.hankintakeino.fi/fi/hankinnoilla-tyollistamisen-kehittajaryhma>

SIEPP-hanke

Tutustu myös:

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/hankinnoista-duunia-handu>

Hankinta-Suomi - yhteistyöfoorumi

Kiitos!

Katariina Huikko

0505664327

Katariina.huikko@kuntaliitto.fi

@katariinahuikko

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Onnistuva Suomi tehdään lähellä

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

Tekoälyn ja robotisaation vaikutukset työllisyyteen tutkimustiedon valossa

Työllisyystiistai 4.6.2019

Merja Kauhanen

Työ, Tasa-arvo ja Julkisen Vallan Poliittinen Instituutti

PALKANSAAJIEN TUTKIMUSLAITOS

strateginen TUTKIMUS

Robotisaatio, tekoäly ja digitaalinen transformaatio enenevässä määrin muokkaavat työmarkkinoita ja työpaikkarakenteita

- Keskeisiä työmarkkinoihin vaikuttavia tekijöitä:
  - o Nopea tekninen kehitys
  - o Globalisaatio
  - o Ikääntyvä väestö
- Näistä keskeisin nopea tekninen kehitys: robotisaatio, tekoäly ja digitaalinen transformaatio enenevässä määrin vaikuttavat työmarkkinoilla ja muokkaavat niitä (OECD 2019)

Tekoäly – miten määritellään ja luokitellaan?

- Broadly speaking, AI refers to the study and development of "intelligent (machine) agents", which are machines, softwares or algorithms that act intelligently by recognizing and responding to their environment (Acemoglu & Restrepo 2019).
- Tekoälysovelluksia voidaan luokitella eri tavoin; esim Brynjolfssonin (2016) esittämä luokittelu:
  1. Vuorovaikutus fyysisen maailman kanssa
    - Konenäkö ja hahmontunnistus
    - Automatisoitu liikenne ja robotiikka
  2. Luonnollisen kielen sovellukset
    - Puheen tunnistus
    - Puheen tuottaminen
    - Automatisoitu tekstin tuottaminen
  3. Kehittynyt ongelman ratkaisu
    - Vastausten hakeminen strukturoimattomiin kysymyksiin
    - 'Pattern recognition and classification'

Tekoälyn vaikutukset työmarkkinoilla

- Tekoälyn ja sitä hyödyntävän robotiikan kehittyminen -> lisääntynyt työtehtävien automaatio; ihmistyön korvaaminen ('second machine age')
- Herättänyt huolta kehityksen vaikutuksesta työllisyyteen; teknologisen työttömyyden uhka

Työ, Tasa-arvo ja Julkisen Vallan Poliitiikka

PALKANSAAJIEN TUTKIMUSLAITOS

strateginenTUTKIMUS

Kuinka paljon työpaikkoja uhattuna? (1)

- Onko tämä kerta erilainen?
  - o Teknisen kehityksen nopeus ja intensiteetti voimakkaampaa kuin aiemmin -> vahingollisempia vaikutuksia työntekijöille? (Brynjolfsson & McAfee 2011; Mokyr et al. 2015)
  - o Suuri osa väestöstä eri maissa huolissaan kehityksestä (Pew Research Centre 2018)
- Tutkijoilla erilaisia näkemyksiä siitä, kuinka paljon työpaikkoja uhattuna kehityksen myötä:
  - o Frey & Osborne (2013 & 2017): 47 %:lla työntekijöistä työpaikka uhattuna automaation vuoksi seuraavan 20 vuoden aikana Yhdysvalloissa – ammattitason analyysi
  - o Samanlaisia analyyseja Pajarinen and Rouvinen (2014) Suomea ja Brzeski and Burk (2015) Saksaa koskien

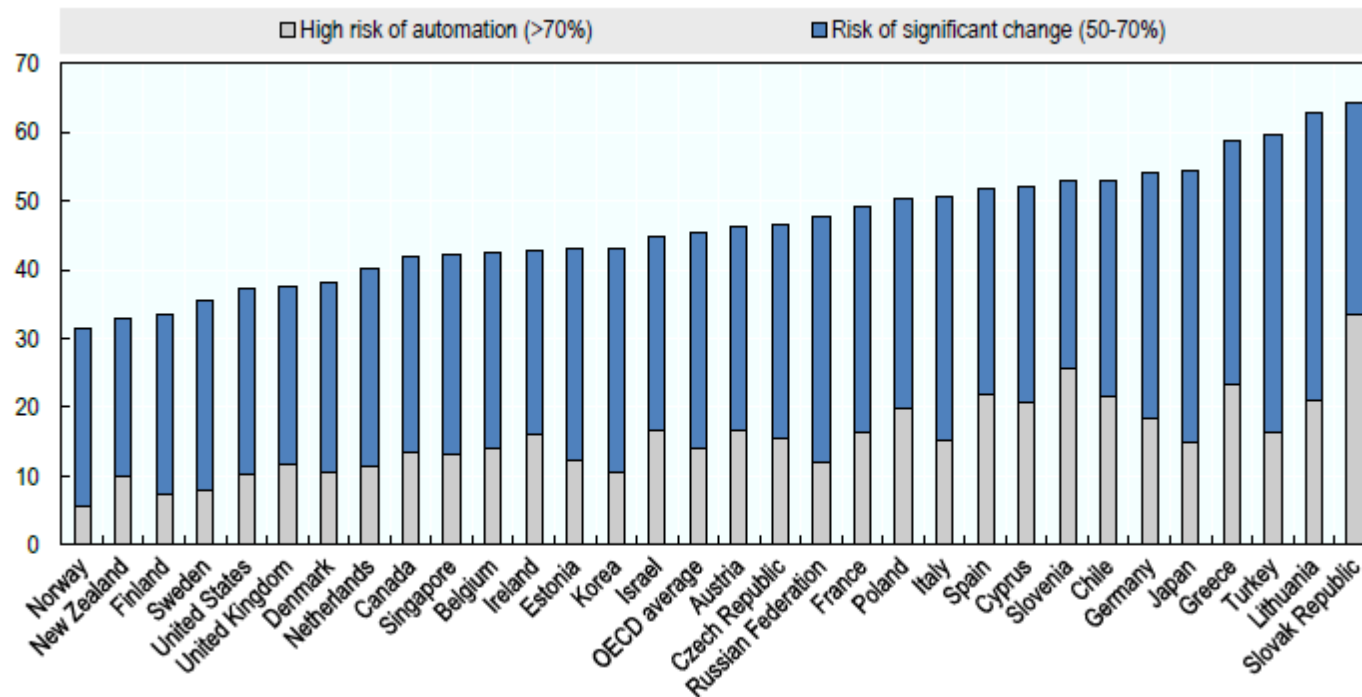

Kuinka paljon työpaikkoja uhattuna? (2)

- o Arntz et al. (2016) ja Nedelkoska & Quantini (2018) vastaavantyyppinen analyysi työpaikkojen tehtäväsisällön perusteella: n. 14 prosentilla työpaikoista suuri automaation riski OECD-maissa
- o Maiden välillä eroja riskin suuruudessa – Suomessa riski OECD-maiden pienimpiä
- o Suurempaan osaan työpaikkoja kohdistuu kuitenkin merkittäviä muutoksia niiden tehtäväsisällön suhteen
- o Näihin estimaatteihin liittyy kuitenkin suurta epävarmuutta

Kuvio: Työpaikkojen osuus, joita uhkaa korkea automaation riski tai tehtäväsällön merkittävä muutos (OECD 2019)

Tekoälyn vaikutus työllisyyteen

- Acemoglu and Restrepo malli (2018):
  - Tekoäly voi vaikuttaa työllisyyteen kahdella päätavalla:
    1. Ihmistyötä syrjäyttävä vaikutus (displacement effect) -> vähentää työvoiman kysyntää (ja palkkoja)
    2. Lisää työvoiman kysyntää ei-automatisoiduissa työtehtävissä, mikä johtuu tuottavuuden kasvusta (productivity effect). Tätä vaikutusta täydentää pääoman kertyminen sekä pääoman laadun paraneminen.
  - Kumpi dominoi? Syrjäytys- vai tuottavuusvaikutus? Lisäksi vastavoimaksi tarvitaan uusien työvoimaintensiivisten työtehtävien luomista

Robottien työllisyysvaikutukset

- Suhteellisen paljon tutkittu lisääntyneen ICT:n vaikutuksia työllisyyteen ja työvoiman kysynnän rakenteeseen, mutta selvästi vähemmän tutkimusta robottien työllisyysvaikutuksista
- Teollisuusrobottien käyttö moninkertaistunut 1990-luvun alusta useissa teollistuneissa maissa
- ‘Pioneering’ tutkimuksen mukaan robotisaatiolla (teollisuusrobottien käyttö) ei juuri vaikutuksia työllisyyteen kokonaistasolla, vähensi kuitenkin matalan taitotason työllisyysosuutta (Graetz & Michaels 2015 & 2018) – 17 maata 14 toimialaa ajanjakso 1993-2007
- Acemoglu ja Restrepo (2017) havaitsivat lisääntyneellä robottien käytöllä negatiivisia vaikutuksia työllisyyteen ja palkkoihin paikallisilla työmarkkinoilla Yhdysvalloissa
- Muuta tutkimusta: mm. Dauth et al. (2017); Kauhanen (forthcoming)

Työ, Tasa-arvo ja Julkisen Vallan Poliittika

PALKANSAAJIEN TUTKIMUSLAITOS

strateginenTUTKIMUS

Uuden teknologian työllisyysvaikutukset riippuvat useista eri tekijöistä

- OECD (2019): pelkästään uuden teknologian olemassaolo ei tarkoita sitä, että siitä tulee vallitseva ja että se korvaa ihmistyötä
- Eri tekijät voivat edistää tai estää uuden teknologian leviämistä (OECD 2019):
  - o Työn ja pääoman suhteellisilla hinnoilla merkitystä
  - o Työmarkkinainstituutioilla merkitystä
  - o Kuluttajien ja yhteiskunnan preferenssit
- OECD (2019): "The future of work will largely depend on the policy decisions countries make"

Tekoäly ja eriarvoisuus – liittyy politiikkavalintoihin

- Korineck ja Stiglitz (2017) nostavat eriarvoisuuden kasvun tekoälyn ja muun työtä korvaavan teknologian keskeiseksi haasteeksi
- Korinekin ja Stiglitzin (2017) mukaan tarvitaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa toteutettavia politiikkatoimia tekoälyn hyötyjen varmistamiseksi
- Toimia tarvitaan verotuksessa, koulutuksessa, tuotannontekijöihin liittyvien lakien ja säädösten uudistamisessa, immateriaalioikeuskysymyksissä, sosiaalipoliittisissa kysymyksissä, tekoälyn tuottamien voittojen jakoon puuttumisessa ja monissa muissa kysymyksissä.

Työ, Tasa-arvo ja Julkisen Vallan Poliittikka

PALKANSAAJIEN TUTKIMUSLAITOS

strateginen TUTKIMUS

KIITOS!

Työ, Tasa-arvo ja Julkisen Vallan Poliittikka

PALKANSAAJIEN TUTKIMUSLAITOS

strateginen TUTKIMUS

Tiainen, Pekka

VTT Neuvotteleva virkamies Työ- ja elinkeinoministeriössä (TEM)

Miten 75 %:n työllisyysaste saavutetaan?

-Keskeisiä tavoitteita ja keinoja hallitusohjelmasta julkistettu 3.6.2019

-Kuvioita

-Kokonaiskuva ja keinoja hallitusohjelmasta julkistettu 3.6.2019

Työllisyystiistai Kuntatalolla 4.6.2019.

Juontaa Reijo Vuorento, Kuntaliitto.

Järjestää Erja Lindbergin, Kuntaliitto, kanssa

Työllisyys- ja työmarkkinapoliittinen kirjaus 3.6.2019 julkistettu hallitusohjelma

- Hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikan tavoitteena on, että normaalin kansainvälisen ja siitä heijastuvan kotimaisen talouskehityksen oloissa työllisyysaste saavuttaa 75 prosentin tason 15-64-vuotiaiden ikäryhmässä vuonna 2023. Pidemmällä aikavälillä julkisen talouden kestävyys edellyttää tätäkin korkeampaa työllisyyttä, minkä vuoksi kiinnitetään huomiota myös toimiin, joiden työllisyysvaikutus näkyy vasta viiveellä.**
- Hallitus on vahvasti sitoutunut 75 prosentin työllisyystavoitteeseen normaalin kansainvälisen ja siitä heijastuvan kotimaisen talouskehityksen oloissa. Se tarkoittaa peruskehitykseen verrattuna 60 000 henkilön lisätyöllistä vuonna 2023. Työllisyysasteen nousu on hallitusohjelmassa tulopohjan keskeisin yksittäinen elementti.**
- Tarkastelussa käytetään rinnakkain myös 20-69-vuotiaille laskettua työllisyysastetta, tehtyjen työtuntien määrää, kokoaikatyöksi muutettua työllisyysastetta, työsuhteiden tyyppiä ja niiden laatua. Tavoitteena on, että syntyvät työpaikat ovat laadukkaita ja toimeentulon turvaavia.**
- Korkea työllisyys edellyttää hyvin toimivia työmarkkinoita ja aktiivista työllisyyspolitiikkaa, ja erityisesti vaikeasti työllistyvien työmarkkinoille pääsyn tukemista.**
- Suurin potentiaali työllisyyden kasvussa on niissä ryhmissä, joissa työllisyys on nyt matalaa joko työttömyyden tai työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen takia. Näitä ryhmiä ovat esimerkiksi ikääntyneet, pelkän perusasteen koulutuksen varassa olevat, osatyökykyiset, vammaiset ja osa maahanmuuttajataustaisista.**

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi

Puretaan aktiivimallin leikkurit ja velvoitteet, hallitusohjelmaan on muotoiltu.

Aktiivimalli aiotaan korvata uudella mallilla, jossa työttömän työllistymissuunnitelmassa sovitaan henkilökohtaisesta työnhakuvelvoitteesta ja palveluista, kuten esimerkiksi koulutuksesta ja kuntoutuksesta. Tuleva hallitus aikoo myös turvata työttömien palvelut, siten että TE-toimistoissa löytyy aina henkilökohtaista palvelua.

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi

–Hallituksen tavoitteena on lisätä merkittävästi palkkatuen käyttöä yrityksissä. Uudistetaan ja yksinkertaistetaan nykyinen palkkatuki vähentämällä työnantajabyrokratiaa siten, että työnantaja saa sitovan palkkatukipäätöksen ennakolta. Otetaan käyttöön työllistämisseteli.

–Uudistetaan kolmannen sektorin palkkatuki. Tavoitteena on, että nykyiseen kolmannen sektorin palkkatukeen kytketään vahva yksilöllinen tuki, työkyvyn kartoitus ja muut palvelut siten, että mallista tulee uusi tuki avoimille työmarkkinoille siirtymiseen. Hallituksen tavoitteena on nostaa vaikeasti työllistyvien osatyökykyisten, vammaisten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien palkkatuen enimmäismäärää. Kolmannen sektorin palkkatuesta poistetaan työllistämistä estävä 4000 henkilötyövuoden rajoite.

Palkkatuen rahoitusta jatketaan STM:n työttömyysturvamomentilta vuoden 2020 jälkeen.

Selvitetään mahdollisuus subjektiiviseen palkkatukeen ikääntyneille tai pitkään työttömänä olleille.

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi

Nuorten työllisyyden tukeminen

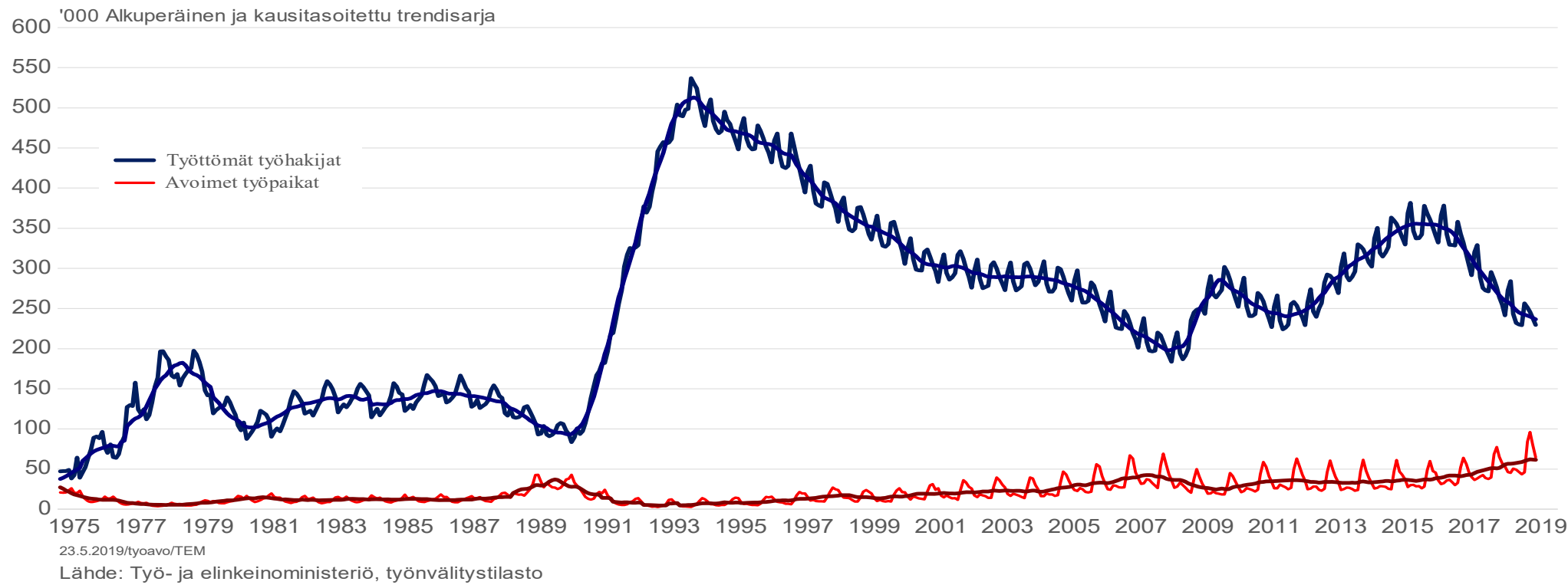
Taataan jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle tai alle 30-vuotiaalle valmistuneelle joko työ-, työ-harjoittelu-, työkokeilu-, työpaja-, oppisopimus- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden aikana työttömyyden alkamisesta. Hallitus edistää nuorisotakuuta asiantuntijatyön pohjalta.

Vahvistetaan Ohjaamo-palveluita sekä nuorten työpajatoimintaa.

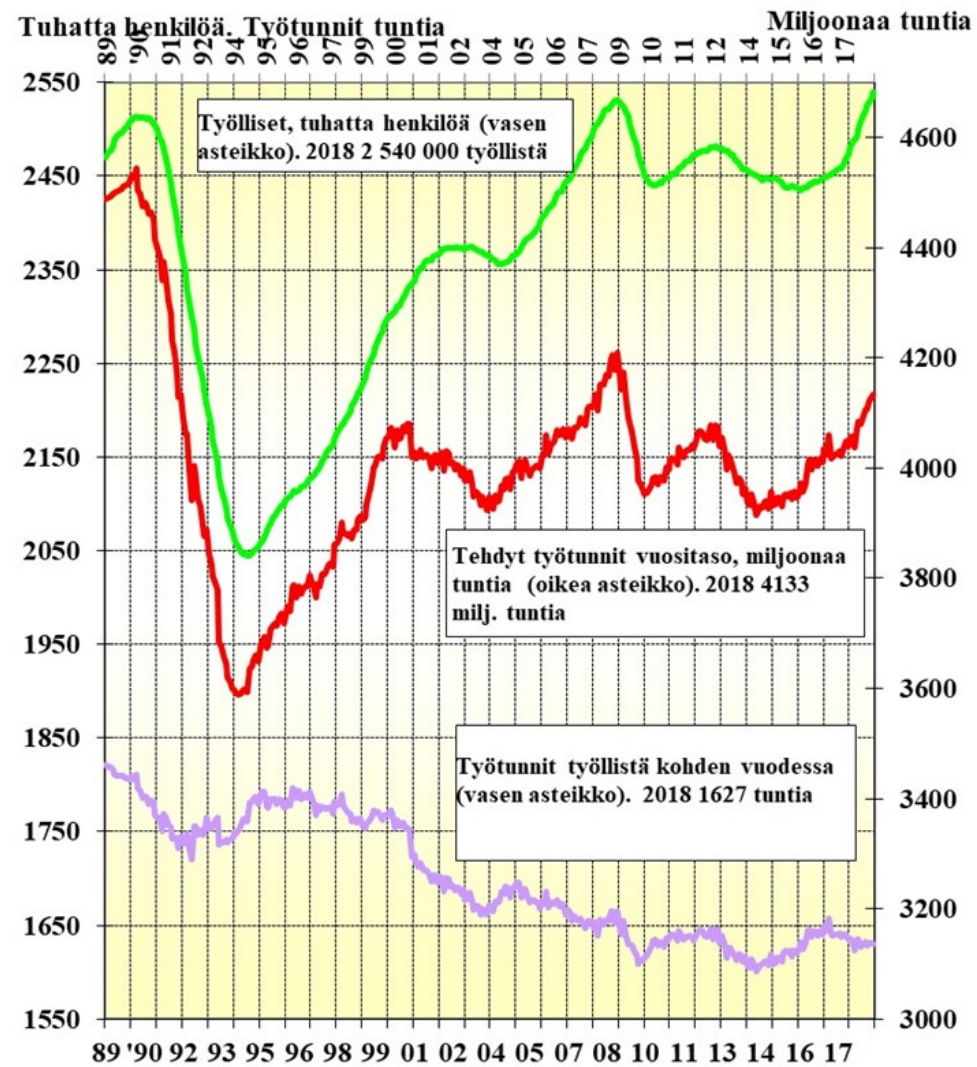
Yksinyrittäjän riskiä palkata ensimmäinen työntekijä madalletaan luomalla hallinnoltaan mahdollisimman kevyt tuki ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen.

Avoimia paikkoja enemmän kuin koskaan samalla kun työttömyys on alentunut ja edelleen korkealla tasolla. Työttömyyden alentaminen lisää on mahdollista kun työpaikat lisääntyvät ja tätä tukee, kun olemassa olevien avoimia paikkoja saadaan täytettyä entistä paremmin.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat
kuukausittain vuosina 1975-2019

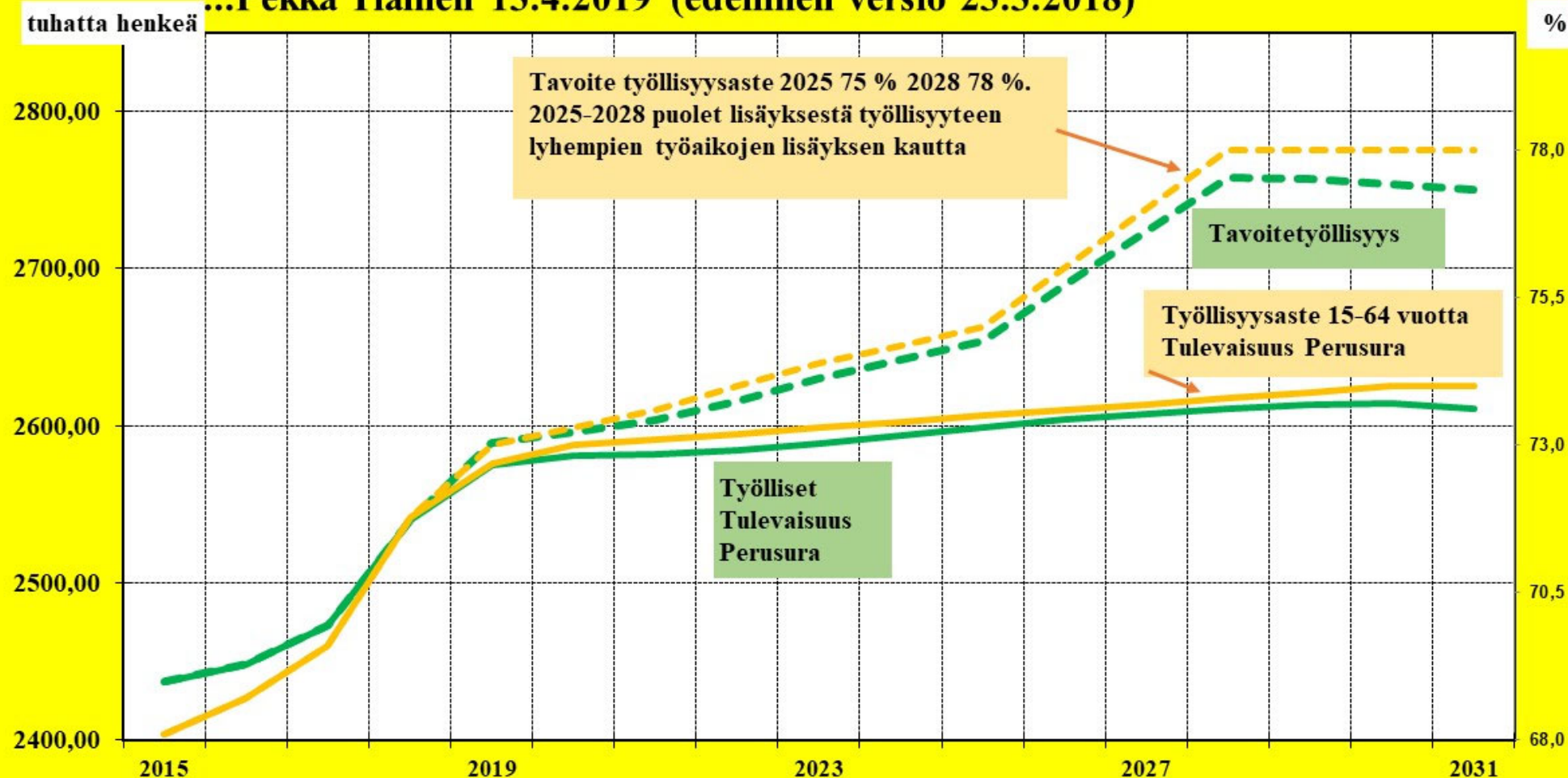
Työllisyys ja tehdyt tunnit 1989-2018

Työvoima 2025/Tiainen, Pekka, päivitetty
9.4.2019

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus,
perusteella

Työvoima, työlliset, työttömät ja taloudellinen kasvu vuosina 1976 - 2031 ...Pekka Tiainen 13.4.2019 (edellinen versio 23.3.2018)

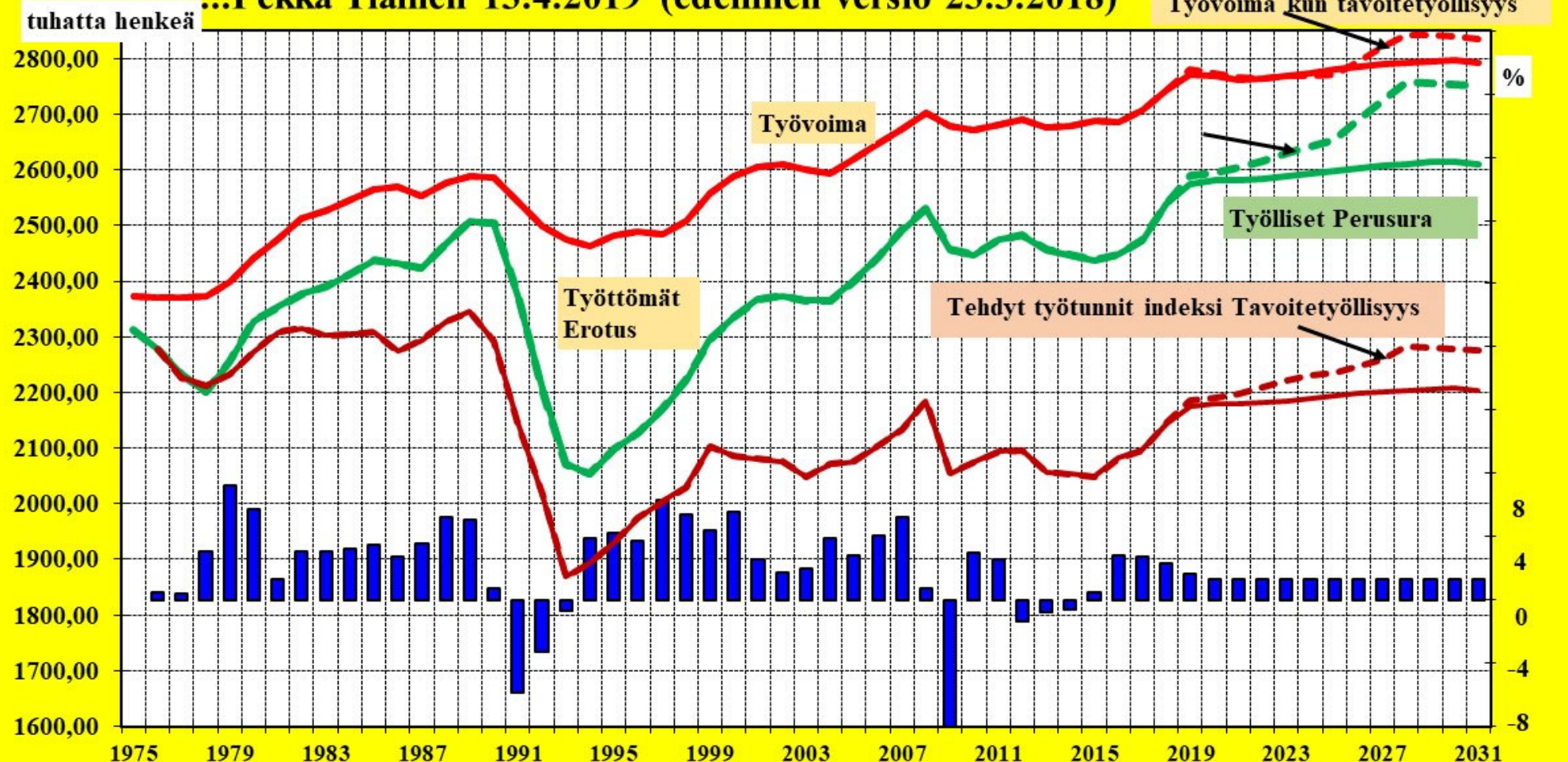
Tiedot Tilastokeskus vuoteen 2018 (kansantalouden tilinpito ja työvoimatutkimus).
Laskelma vuodesta 2019 Tiainen, Pekka

- Työlliset
- - Työllisyystavoite
- Työllisyysaste 15-64 vuotiaat
- - Työllisyysaste 15-65 vuotiaat Tavoite

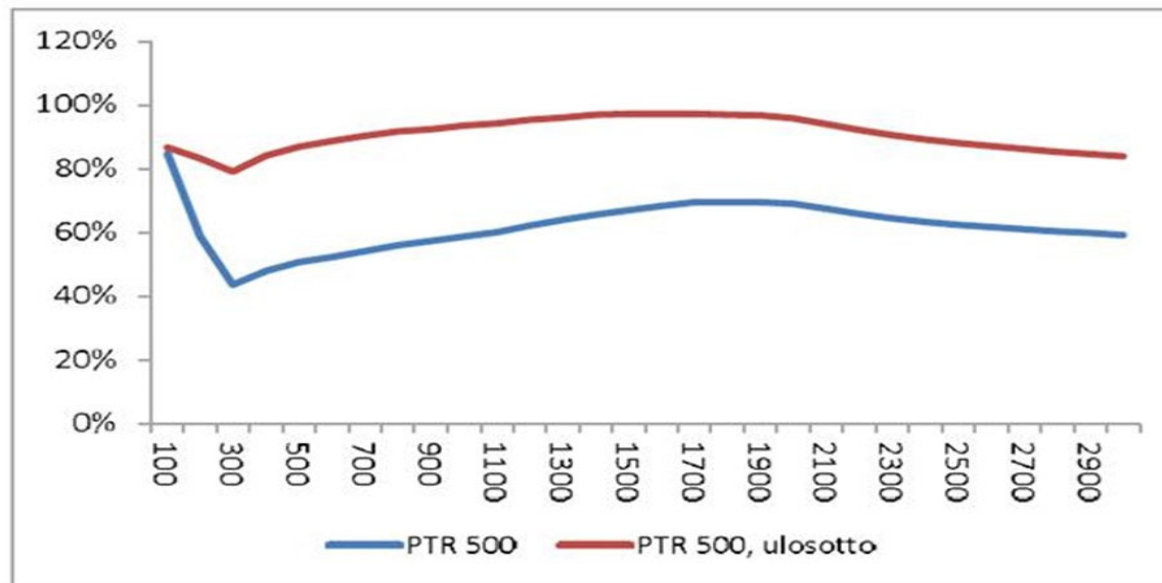
Työvoima, työlliset, työttömät ja taloudellinen kasvu vuosina 1976 - 2031

...Pekka Tiainen 13.4.2019 (edellinen versio 23.3.2018)

Tiedot Tilastokeskus vuoteen 2018 (kansantalouden tilinpito ja työvoimatutkimus).
Laskelma vuodesta 2019 Tiainen, Pekka

Ulosoton kannustinloukku: Ulosotto vie työtulot työllistyessä eikä ulosotto vähennä velkaa kun se menee viivästyskorkoihin ja aiheuttaa uusia ulosottoja ja kotien, mökkien, maa- ja metsätilojen ja muun omaisuuden pakkohuutokaupat (nykyisin netissä)

Kuva 4. Ulosoton vaikutus työllistymisveroasteisiin eri tulotasoilla, yksinasuva henkilö, vuokra 500 euroa.

I Täystyöllisyyden perusajatus

Työttömyys on vähäistä ja lyhytkestoista

Työllisten osuus väestöstä on korkea

-sekä siten, että kokoaikaisen työn kysyntä kasvaa

-että omavalintaisten lyhyempien työaikojen lukumäärä kasvaa ja vaihtelee kysynnän vaihdellessa, jolloin

-työelämään osallistuminen on olennaisesti nykyistä kattavampaa

-eikä ole pitkäaikaistyöttömyyttä eikä jatkuvaa toistuvaistyöttömyyttä ja

-nuoret pääsevät työelämään ja työttömyys jää tilapäisesti ja lyhyeksi.

Prekariaattiongelma on jos työttömyys on korkeaa koska uusia lyhempi- tai pidempiaikaisia ja kokoaikaisia ja lyhemmän työajan töitä ei ole tarpeeksi.

Täystyöllisyystilanteessa tämä ongelma on vähäinen.

Korkean työllisyyden tilanteessa toimeentulo perustuu työtuloon ja työhän perustuvaan sosiaaliturvaan nykyistä laajemmin ja sen rinnalla muun kuin ansiosidonnainen perusturva ja yhteiskunnalliset palvelut kyetään rahoittamaan

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi

Työllisyystavoitteen saavuttaminen edellyttää työn tarjontaa ja kysyntää tukevia toimenpiteitä sekä kohtaanto-ongelman lievittämistä:

- Ikääntyneiden ja muiden vaikeasti työllistyvien työllisyyttä lisätään.**
- Työttömyysturvaa uudistetaan ja aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteitä lisätään tavoitteena työttömyysjaksojen lyhentäminen ja työttömyyden pitkittymisen torjuminen. Palkkatuen käyttöä lisätään merkittävästi.**
- Jo maahan muuttaneiden työmarkkinavalmiuksia parannetaan ja erityisesti osaavan työvoiman työperusteista maahanmuuttoa lisätään.**
- Paikallista sopimista edistetään.**
- Korkeakoulutuksen saaneiden työmarkkinoille tuloa nopeutetaan.**

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi

1,23 miljardin euron päätösperäiset menolisäykset rahoitetaan siten, että verotuloja lisätään 730 miljoonaa euroa ja budjettitalouden menoja ja tuloja uudelleen kohdennetaan 200 miljoonaa sisältäen 100 miljoonaa yritystuista. Lisäksi 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttaminen vahvistaa julkista taloutta niin, että vahvistumisesta voidaan kohdentaa 300 miljoonaa lisämenoihin julkisen talouden tasapainotavoite saavuttaen.

vaalikauden aikana ... kohdennetaan enintään 3 miljardia euroa kertaluonteisiin investointeihin ja yhteiskunnallisesti tärkeisiin kokeiluihin. ... Perusväylänpitoon tehdään parlamentaarisen työryhmän esityksen mukaan, vuodesta 2020 eteenpäin, 300 miljoonan euron vuosittainen tasokorotus.

julkisen talouden tulojen ja menojen on mahdollista muuttua automaattisesti suhdannetilanteen mukaan. Aktiivisen työvoimapolitiikan resurssit mitoitetaan suhdannetilanteen edellyttämällä tavalla.

Kysyntää tuetaan tarpeen vaatiessa myös päätösperäisin toimin. Päätösperäisiä suhdannetasausvälineitä ovat mm. valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot, finanssisijoitukset, verotoimet ja infra-hankkeiden jaksotus. Niiden lisäksi osana kehyssääntöä otetaan käyttöön mekanismi poikkeuksellista suhdannetilannetta varten. ... Mekanismin puitteissa voidaan kohdentaa enintään 1 miljardi euroa, kuitenkin enintään 500 miljoonaa euroa vuodessa, kertaluonteisiin menoihin tilanteessa, jossa mekanismin käytön edellytykset täyttyvät. ...

Hallitus toimii yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa talous- ja työmarkkinapolitiikan yhteensovittamiseksi.

**Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi
Työllisyyspalveluiden valtakunnallista ohjausta ja hallinnonraajat ylittävää yhteistyötä
kehitetään.**

**Kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan. Työllisyyspalveluiden
järjestäminen ja toteuttaminen voidaan sopimuksella antaa yhden tai useamman
kunnan tehtäväksi kuntien kanssa tehtyjen sopimusten pohjalta. Toimeenpanon tueksi
säädetään tarvittaessa erillislainsäädäntö.**

**Työllisyyspalveluiden järjestäjänä toimii julkinen sektori, joka voi tuottaa palveluja
yhteistyössä yksityisen- ja kolmannen sektorin sekä järjestöjen kanssa.**

Työllisyyspalveluiden kehittäminen

**Työvoimapalveluita uudistetaan tukemaan nopeaa uudelleen työllistymistä. Erityisesti
työttömyyden alun palveluja tehostetaan ja mahdollistaen entistä paremmin
työttömien erilaiset, yksilölliset tarpeet.**

**Parannetaan palveluiden saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta
rutiininomaisten suoritteiden sijaan.**

**Työttömien henkilökohtaisen palvelun ja palvelukokonaisuuden takaamiseksi varataan
tarvittavat henkilöresurssit.**

Selvitetään henkilökohtaisen budjetoinnin käyttöönotto työllisyyspalveluissa.

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi
Tuetaan pk-yritysten kasvua aloittamalla rekrytukikokeilu, jolla edistetään kohtaantoa ja alennetaan työttömien rekrytointikynnystä pk-yrityksiin.

Osatyökykyiset ja erityistä tukea tarvitsevat

Toteutetaan osatyökykyisille suunnattu työkykyohjelma, jolla helpotetaan heidän työllistymistään. Osana ohjelmaa käynnistetään kokeiluhankkeet vaikuttavien palveluiden ja toimintamallien käyttöön ottamiseksi. Uudistetaan kuntoutusjärjestelmää kuntoutuskomitean esitysten pohjalta.

Kehitetään välityömarkkinoita. Erityisen tuen tarpeessa olevien (mm. osatyökykyiset, maahan-muuttajat, vammaiset, nuoret, ikääntyneet) pääsyä työllistymistä edistävien ja yksilöllisten palveluiden piiriin tehostetaan. Työhönvalmentajien saatavuutta parannetaan TE- ja sosiaalipalveluissa. Vahvistetaan mielenterveyspalveluiden saatavuutta.

Parannetaan yhteiskunnallisten yritysten toimintaedellytyksiä uudistamalla rahoitusta ja tarjoamalla liiketoimintaosaamista vahvistavaa tukea.

Hallituksen tavoitteena on, että julkisiin hankintoihin asetetaan ehto sosiaalisesta työllistämisestä.

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi

Kuntouttavan työtoiminnan järjestelmä uudistetaan sosiaalisella kuntoutuksella, jossa huomioidaan pitkäaikaistyöttömän tai heikossa työmarkkina-asemassa olevan henkilön yksilöllinen kuntoutustarve työelämävalmiuksien vahvistamiseksi ja yhteiskunnallisen osallisuuden turvaamiseksi.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen lineaarinen malli

Puretaan työkyvyttömyyseläkkeellä olevien henkilöiden työnteon estäviä kannustinloukkuja ottamalla käyttöön osatyökyvyttömyyseläkkeen lineaarinen malli.

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja, joilla tavoitellaan muiden tavoitteiden rinnalla työllisyyden parantamista

Ansiotuloverotus

Hallitus ei pidä tarkoituksenmukaisena ansiotulojen veron yleistä keventämistä tilanteessa, jossa talous kasvaa normaalilla tavalla. Hallitus varaa kuitenkin 200 miljoonaa euroa maltilliseen tulo-veron kevennykseen, jolla korvataan osaltaan pieni- ja keskituloisiin palkansaajiin, eläkeläisiin ja yrittäjiin kohdistuvia välillisten verojen korotuksia. Jatketaan niin kutsuttua solidaarisuusveroa hallituskauden loppuun. Ansiotuloverotukseen tehdään ansiotason nousua ja inflaatiota vastaava tarkistus vuosittain.

Työtulotuki ja työvoiman liikkuvuuden edistäminen

Selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön valtion tuloverotuksen yhteydessä toteutettava työtulo-tuki vuoteen 2022 mennessä. Se tarkoittaisi, että ansiotulovero voi olla negatiivinen pienituloisille palkansaajilla, eläkeläisillä ja yrittäjillä.

Edistetään työvoiman liikkuvuutta sekä maan sisällä että ulkomailta Suomeen työnantajan maksamien muuttokustannusten korvausten veronalaista osuutta kohtuullistamalla.

Pienyritysten ja kasvuyritysten tukeminen

Suomi hakee EU:lta poikkeuslupaa yritysten arvonnäköverovelvollisuuden alarajan nostamiseksi 15 000 euroon, jolla pyritään keventämään pienyrittäjien hallinnollisia velvoitteita.

Selvitetään tulorekisterin käyttöönotossa ilmenneet ongelmat ja korjataan niitä, jotta helpotetaan pienyrittäjien ja kansalaisjärjestöjen toimintaa.

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja, joilla tavoitellaan muiden tavoitteiden rinnalla työllisyyden parantamista

Perhevapaauudistus tulee toteuttaa niin että äideillä ja isillä on yhtä paljon kiintiöityjä kuukausia. Isille kiintiöityjä ansiosidonnaisia vapaita pidennetään lyhentämättä äitien nykyisin käytettävissä olevaa osuutta. Lisäksi perhevapaiden tulee sisältää vapaasti valittava vanhempainvapaajakso. Molemmille vanhemmille maksetaan korotettua ansio-osaa nykyistä äitien osuutta vastaavasti.

Kotihoidontuki jatkuu nykymuotoisena. Selvitetään mahdollisuus maksaa etuus suoraan lasta hoi-tavalle isovanhemmalle.

Nollatuntisopimukset

Parannetaan pätkätöissä ja nollatuntisopimuksella työskentelevien asemaa. Tehdään selvitys työ-sopimuksissa sovittavasta työajasta. Vaihtelevalla työajalla työskentelevän henkilön työajan vakiintumista vahvistetaan lainsäädännössä.

Selvitetään lainsäädännön muutostarpeita työn murroksen näkökulmasta (itsensätyöllistäjät, jakamis- ja alustatalous, uudet työn teettämisen muodot ja osuuskunnat). Työelämän epävarmuuden vähentämiseksi täsmennetään työsopimuslain työsopimuksen käsitettä siten, että työsopimussuhteen naamiointi muuksi kuin työsopimukseksi estetään.

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja, joilla tavoitellaan muiden tavoitteiden rinnalla työllisyyden parantamista

Talous- ja velkaneuvonnasta:

- Talous- ja velkaneuvonnan saatavuutta parannetaan ja palveluihin ohjaamista tehostetaan koko maassa oikeusministeriölle osoitettavan lisämäärärahan puitteissa. Sosiaalinen luototuksen valta-kunnallistaminen selvitetään, ja selvityksen pohjalta se otetaan käyttöön koko maassa vaalikauden aikana.**
- Hallituskaudella 2015-2019 hyväksytyn kuluttaja- ja pikaluottoja koskevan sääntelyn tehokkuutta seurataan ja mikäli sen tehokkuudessa havaitaan puutteita, ryhdytään toimenpiteisiin sääntelyn tehostamiseksi ja kuluttajaluottojen markkinoinnin sääntelemiseksi. Pikaluoton myöntäjien valvonta keskitetään Finanssivalvontaan.**
- Perintätoimien kohteena olevilta laskutettavien perintäkulujen määrälle säädetään euromääräiset ylärajat myös velallisen ollessa muu kuin kuluttaja-asemassa oleva yksityishenkilö. Hallitus ryhtyy toimiin vahvistaakseen viranomaisten edellytyksiä puuttua lain tai hyvän perintätavan vastaiseen perintätoimintaan.**
- Positiivinen luottorekisteri otetaan käyttöön hallituskauden aikana ja samalla lyhennetään maksuhäiriömerkintöjen kestoaikaa.**

Hallitusohjelmaan, julkistettu 3.6.2019, kirjattuja keinoja työllisyyden parantamiseksi

Työllisyys-opintomatka Tanskaan 23.-24.10.2019 Tanska, Kööpenhamina ja lähikunnat

Tarkoitus ja tavoitteet

Opintomatkan aikana syvennyttään Tanskan työllisyyspolitiikkaan, tapaan hoitaa työllisyys valtakunnallisesti, alueellisesti sekä paikallisesti. Teemoina ovat Tanskan julkisen hallinnon uudistukset, alue- ja paikallishallinto sekä valtion ja alueiden väliset suhteet sekä niiden vaikutukset työllisyyteen.

Opintomatkan tarkoituksena on saada tukea ja ideoita suomalaisen työllisyyspolitiikan kehittämiseksi.

Opintomatkan kohderyhmä

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, Kuntaliiton ja työ- ja elinkeinoministeriön edustajia sekä johtavia kuntapäättäjiä.

Opintomatkan keskeiset teemat

- Tanskan työllisyyspolitiikka ja työllisyyslinjaukset
- Työllisyyden hoito alue- ja paikallistasolla
- Kunnan keinot edistää työllisyyttä mm. JobCenterit
- Tanskan pitkäaikaiset kokemukset maahanmuuttajien ja monikulttuuristaustaisten työllistämisestä
- Tanskan nykyinen aluehallinto-malli, valmisteilla olevat uudistukset alueiden ja kuntien väliseen työjakoon
- Rahoitus- ja ohjausmallit, erityisesti poliittinen ohjaus

http://shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=3594

TyöllisyysTiistai

Seuraavat lähetykset:

3.9.

22.10.

10.12.

Lähetykset alkavat aina klo 10.00

Kiitos osallistumisesta!

erja.lindberg@kuntaliitto.fi
@Työllisyystiistai

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

